

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

1. juli 2022

Kommissionens meddelelse om 'analyse af investeringsunderskud på forsvarsområdet og vejen frem', JOIN (2022) 24 final

1. Resumé

Europa-Kommissionen (Kommissionen) offentliggjorde den 18. maj 2022 dens meddelelse bestående af en analyse om 'investeringsunderskud på forsvarsområdet og vejen frem' JOIN (2022) 24 final.

Meddelelsen skal ses i lyset af de betydelige konsekvenser, som Ruslands uprovokerede militære aggression mod Ukraine har for europæiske forsvar. Krigens tilbagevenden til Europa har understreget underudnyttelsen på forsvarsområdet, hvilket har ført til kapacitetsmangler, manglen på kollektive militære lagre og en reduceret industriel produktionskapacitet.

De overordnede mål er derfor at investere:

- **i fællesskab** ved at udnytte stordriftsfordele igennem samarbejdsprojekter og ved fælles indkøb
- **bedre** ved at støtte medlemsstaterne i at fokusere på fastlagte kapacitetsprioriteter for EU i overensstemmelse med NATO prioriteter
- **europæisk** ved at tilskynde til forsvarsinvesteringer, der styrker den industrielle kapacitet og den økonomiske vækst i Unionen gennem en mere konkurrencedygtig europæiske forsvarsindustri.

Forsvarsanalysen er Kommissionens egen, hvorfor medlemslandene ikke har været involveret i udarbejdelsen af analysen. Forsvarsanalysen er en sammenfatning af forslag på tværs af det industrielle område og forsvars- og sikkerhedsområdet. I det omfang Kommissionens meddelelser udmøntes i konkrete forslag, vil det skulle vurderes, om det vil medføre lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien eller beskyttelsesniveauet.

Regeringen er foreløbigt positivt indstillet over for forslagene, idet der lægges op til en styrkelse af Europas sikkerhed gennem en række vigtige initiativer inden for styrkelsen af investeringsgrundlag og forsvarsindustrielle kapaciteter. Regeringen ser frem til opfølgende drøftelser om mulig implementering af de enkelte forslag i Rådet. Regeringen tilslutter sig således meddelelsen med forbehold for, at de økonomiske konsekvenser endnu ikke er kendt, og der vil skulle ses på de enkelte initiativers eventuelle økonomiske konsekvenser ved udmøntning af initiativerne i konkrete forslag.

2. Baggrund

Forsvarsanalysen er udarbejdet på opfordring fra EU's stats- og regeringschefer efter mødet i Versailles den 10.-11. marts 2022 med henblik på at styrke europæiske forsvarskapaciteter i lyset af den russiske militære aggression mod Ukraine.

Denne fælles meddelelse indeholder analysen til Det Europæiske Råd og er udarbejdet af Kommissionen og Det Europæiske Forsvarsagentur. Navnlig bygger meddelelsen på forsvarspakken af 15. februar 2022 og giver medlemsstaterne nye muligheder for at intensivere fælles indkøb og samarbejde med industrien for at opfylde de øgede behov på grundlag af en konsolideret og mere forudsigelig efterspørgsel af forsvarskapaciteter.

Disse nye muligheder er kritiske i lyset af de betydelige konsekvenser, som Ruslands uprovokerede militære aggression mod Ukraine har for det europæiske forsvar. Krigens tilbagevenden til Europa har understreget underudnyttelsen på forsvarsområdet, hvilket har ført til kapacitetsmangler, manglen på kollektive militære lagre og reduceret industriel produktionskapacitet.

EU-initiativerne, der fremmer forsvarssamarbejdet, bidrager til at styrke en mere retfærdig transatlantisk byrdefordeling og et mere effektivt europæisk forsvarsbidrag inden for NATO. Dertil, er EU's kapacitetsudviklingsprioriteter i overensstemmelse med de prioriteter, der er aftalt i NATO, samtidig med, at der tages hensyn til forskellene i art og ansvar mellem de to organisationer.

Overordnet set ser meddelelsen på a) forsvarsudgifter i EU, b) kapacitetsmæssige og industrielle mangler, der skal afhjælpes, herunder de mest presserende, c) måder at håndtere dem på og d) muligheder for at styrke forsyningen af forsvarskapaciteter.

Forsvarsudgifter i EU og underinvesteringsniveauer

Medlemsstaterne har, som reaktion på de nye sikkerhedstrusler, varslet betydelige forhøjelser af deres forsvarsudgifter. I flere tilfælde mere end 2% af deres BNP. Denne udvikling følger en længere periode med betydelige nedskæringer i forsvarsudgifter, særligt efter den økonomiske og finansielle krise i 2008-2009. Kommissionen vurderer, at dette sammen med den strukturelle tendens til omkostningsstigninger i forsvarssystemer og fokus på begrænsede og kortvarige operationer har ført til betydelige nedskæringer i omfanget af nationale styrker, udstyrsmængder og lagerbeholdninger. Særligt disse våben-, reserve- og ammunitionslagre er nu yderligere udtømt som følge af den støtte, der ydes til Ukraine.

Til sammenligning steg EU's samlede forsvarsudgifter i perioden 1999-2021 med 19,7% overfor 65,7% for USA, 292% for Rusland og 592% for Kina. Derudover vurderer Kommissionen, at europæiske forsvarsudgifter historisk set har resulteret i en lavere effektivitet og produktion i forhold til allierede og konkurrenter grundet omfattende duplikering af materieludvikling som konsekvens af forskelligartede nationale krav og nationale, eller protektionistiske, industrielle interesser. Eksempelvis skønnes det, at manglende samarbejde på forsvarsområdet mellem medlemsstater koster et tocifret milliardbeløb (EUR) om året.

Huller i forsvarsindustrien

Kommissionens analyse indikerer, at den europæiske forsvarsindustri er fragmenteret langs de nationale grænser og store dele af de europæiske forsvarsinvesteringer placeres uden for EU, primært USA. En af de grundlæggende årsager til industriens produktionsmangler er underinvesteringer i medlemsstaterne og fragmenterede udgifter på tværs af de fragmenterede markeder, kombineret med, at en betydelig del af forsvarsinvesteringer placeres i tredjeland, selv når et produkt fremstillet inde for EU er tilgængeligt.

Tilbagevenden til konflikter med høj intensitet og en øget territorial trussel kræver en omlægning af forsvarsindustrien i EU med henblik på at øge forsyningssikkerheden og sikre konkurrenceevne inden for udviklingen af nye disruptive teknologier på længere sigt.

Kapacitetsmangler

Unionens evne til at udføre alle opgaver under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, som fastsat i EU-Traktaten, forudsætter videreudvikling af fleksible og mobile, interoperable, teknologisk avancerede, energiefektive og modstandsdygtige styrker. De identificerede mangler indgår i kapacitetsudviklingsplanen fra 2018 og fremgår ligeledes i ambitionerne beskrevet i det strategiske kompas, der blev vedtaget i marts 2022.

For at håndtere kapacitetsprioriteterne yder Den Europæiske Forsvarsfond finansiel støtte, der bidrager til udviklingen af strategiske forudsætninger og kapaciteter, samtidig med, at medlemsstaterne også samarbejder om at håndtere dem gennem 60 projekter inden for det permanent strukturerede samarbejde (PESCO).

Kommissionens vurdering af de umiddelbare og strategiske kapacitetsmangler på mellem og lang sigt beskrives nedenfor.

Presserende kapacitetsmangler

1. **Genopbygning af lagre:** Sikring af kampberedskab
2. **Udskiftning:** Udfasning af nedarvede sovjetids-systemer i EU-medlemsstaternes væbnede styrker
3. **Forstærkning:** Styrkelse af luft- og missilværnssystemer

Strategiske mellem- til langsigtede kapaciteter

- **Luftområdet:** Udvikling af 'Eurodrone' som en del af PESCO og Den Europæiske Forsvarsfond, luft-til-luft-genoptankning og opbygning af luftforsvar. Hertil en koordineret tilgang til udvikling af næste generation af kampfly.
- **Landområdet:** Opgradering og udvidelse af eksisterende beholdning af kampvogne og andre pansrede køretøjer samt styrkelse af kampstøtteområder med vægt på præcisionsartilleri og kontrabatterikapaciteter.
- **Havområdet:** Sortehavet, Østersøen og Middelhavet er blevet mere omstridt. Medlemsstaterne flåde og kystforsvarskapaciteter skal derfor styrkes. Det omfatter fregatter, ubåde og patruljefartøjer/korvetter og anvendelsen af ubemandede platforme for kontrol over og under overfladen samt elektronisk krigsførelse.
- **Rummet:** Optimering af synergier med EU's rumbaserede konnektivtetsprogram, beskyttelse af ruminfrastruktur samt varslingsystemer for at registrerer og store ballistiske og hypersoniske missiler. Kritiske katalysatorer er bl.a. kvantekryptering og rumbaseret jordobservation.
- **Cyberforsvar:** Kapaciteter til situationsforståelse, aktivt cyberforsvar, udveksling af oplysninger, modstandsdygtighed og interoperabel kommando-kontrol i forbindelse med militære missioner.

Ydermere har krigen i Ukraine bekræftet betydningen af effektiv logistik, herunder vedligeholdelse, opretholdelse og bevægelse af styrker, udstyr og forsyninger på tværs af indsatsområder. Kommissionen har derfor fremskyndet gennemførelsen af budgettet for **militær mobilitet** under

Connect Europe-faciliteten (CEF). EU bør bygge videre på sit arbejde med at styrke militær mobilitet, særligt ved den strategiske og taktiske transportkapacitet til lands, i luften og ad søvejen samt civile/militære synergier inden for transport, modstandsdygtighed og energieffektivitet.

3. Formål og indhold

Formålet med Kommissionens forsvarsanalyse er at styrke EU's evne til at imødegå både de alvorlige og umiddelbare trusler, som Europa står over for nu, og kommende komplekse sikkerhedstrusler, ved brug af forslag der skal styrke kapaciteter, investeringer og samarbejde på tværs af unionen.

Kommissionen og EU's højtstående repræsentant forslår at afhjælpe Unionens kapacitetsmangler ved at koordinere og tilskynde fælles indkøb af forsvarsmateriel, begyndende med genforsyning som det mest presserende behov. Forslagene skal supplere eksisterende EU-initiativer, herunder Den Europæiske Forsvarsfond og PESCO samt bidrage til synergier med andre EU-programmer. Succesen af initiativerne afhænger af medlemsstaternes forpligtelse til at bruge penge bedre – til at investere, indkøbe og arbejde sammen.

Den forslåede tilgang skal strømline og styrke både den europæiske efterspørgsel (programmering og indkøb) og udbuddet (udvikling og produktion).

Forsvarsanalysens udgøres af et hovedafsnit med følgende underliggende forslag, som uddybes nedenfor:

- Øjeblikkelig foranstaltninger: taskforce til at støtte koordinering
- Kortfristet EU-instrument til styrkelse af forsvarsindustriens kapaciteter gennem fælles indkøb
- En EU-ramme for fælles indkøb af forsvarsmateriel
- Mod en fælles strategisk programmering og fælles indløb på forsvarsområdet i EU
- Styrkelse af Europas forsvarsindustriens kapacitet
- Fastholdelsen af forsknings- og udviklingsindsatsen
- Forøgelse af Den Europæiske Investeringsbanks støtte til forsvar

Øjeblikkelig foranstaltninger: taskforce til at støtte koordinering

Oprettelse af en taskforce til indkøb af forsvarsmateriel, der skal samarbejde med medlemsstaterne om støtte til koordinering af de mest kortsigtede behov for at imødegå den nuværende sikkerhedssituation.

Taskforcen skal fokusere på at undgå kapløb om ordrer, hvilket kan føre til stigende priser og en overkoncentration i efterspørgslen grundet bl.a. forsyningsknaphed og nationale indkøbsbestræbelser.

Dette kan omfatte en centralisering eller forvaltning af indkøb. Taskforcen vil udarbejde et samlet skøn over behov og kortlægge behovet for den udvidelse af EU's forsvarsindustrielle produktionskapacitet, der vurderes nødvendig for at imødekomme medlemsstaternes pressende behov.

Kortfristet EU-instrument til styrkelse af forsvarsindustriens kapaciteter gennem fælles indkøb

Medlemsstaternes øgede forsvarsinvesteringer kan skabe en fragmentering i den europæiske forsvarssektor, begrænse potentialet for samarbejde, øge ekstern afhængighed og skabe ugunstige konkurrencevilkår. Det er derfor afgørende, at der pågår koordination og samarbejde om de kortsigtede behov.

Medlemsstaterne skal hurtigst muligt genoprette kampberedskaberne i lyset af sikkerhedssituationen og de overdragelser, der allerede er foretaget til Ukraine. Navnlig genopbygningen af materielle vil også muliggøre en fortsat bistand til Ukraine for at undgå svækkelse af den nationale forsvarsevne. I dag kan medlemsstater modtage finansiel godtgørelse gennem Den Europæiske Fredsfacilitet for militærassistance leveret til Ukraine. Når lagrene genopbygges og forsvarsmateriel genanskaffes, bør dette ske på en samarbejdsbaseret måde, der sikre stordriftsfordele og øger interoperabiliteten. Dette kræver også en yderligere styrkelse af den europæiske forsvarsteknologiske og industrielle base.

Kommissionen vil foreslå et særligt kortfristet instrument, som skal tilskynde medlemsstater til fælles indkøb for at udfylde de mest presserende og kritiske kapacitetsmangler. Det skal bidrage til styrket fælles indkøb af forsvarsmateriel og vil gennem den tilhørende EU-finansiering derved styrke og reformere forsvarsindustriens kapaciteter. EU's finansielle støtte bør åbne for nye forsvarsinvesteringer og gavne det europæiske industrielle grundlag og samtidig sikre medlemsstaternes evne til at handle og opnå større interoperabilitet.

Kommissionen er klar til at investere 500 mio. EUR over to år (2022-2024) i denne ordning. Kommissionen vil foreslå at indlede en hurtig vedtagelse af forordningen, der muliggør instrumentet og den tilknyttede budgetforhøjelse.

En EU-ramme for fælles indkøb af forsvarsmateriel

Ud over de presserende behov for kortsigtede anskaffelser er det nødvendigt, at EU bevæger sig i retning af mere fælles indkøb på forsvarsområdet. Med Den Europæiske Forsvarsfond har EU allerede et stærkt

instrument til at tilskynde fælles forskning og udvikling. Men kompetencen til at gennemføre fælles indkøb på baggrund af fælles udvikling i Forsvarsfonden vil skulle styrkes.

I lyset heraf, vil Kommissionen i tredje kvartal 2022 foreslå en forordning om et **europæiske program for forsvarsinvesteringer** (EDIP). Formålet vil være at fastsætte betingelser og kriterier for, at medlemsstaterne kan danne forsvarskapacitetskonsortier med henblik på fælles indkøb.

Disse konsortier vil kunne skabe fordele såsom interoperabilitet, ensartede drifts- og vedligeholdspåbeholdninger samt stordriftsfordele generelt. Dertil vil en momsfrigørelse gælde ikke alene anskaffelserne, men også drift, vedligehold og afhændelse i kapaciteternes levetid.

EDIP-forordningen kan tjene som et anker for fremtidige fælles udviklings- og indkøbsprojekter af fælles sikkerhedsinteresse for medlemsstaterne og Unionen, navnlig for projekter, som ingen enkelt medlemsstat kan udvikle eller indkøbe alene.

Mod en fælles strategisk programmering og fælles indkøb på forsvarsområdet i EU

Kommissionen anfører, at en ambitiøs tilgang til koordinering på tværs af medlemsstaterne er afgørende for at forhindre 27 ukoordinerede nationale tilgange. De nuværende processer og tilgange er ikke tilstrækkeligt omfattende og giver ikke mulighed for den nødvendige overordnet prioritering. Når medlemsstaterne tilpasser deres planlægningsprocesser for at imødegå det nye sikkerhedslandskab er det afgørende med en mere struktureret tilgang – en fælles planlægningsmekanisme for fælles indkøb i EU – for at opfylde ambitionerne.

Tilgangen bør bygge på eksisterende processer og strukturer, og der bør sikres sammenhæng til NATO's planlægningsproces.

Med henblik på dette, overvejer Kommissionen at oprette en funktion til fælles strategisk planlægning og fælles indkøb på forsvarsområdet i EU med deltagelse af medlemsstaterne, Forsvarsagenturet og Kommissionen. Dette vil sikre fælles tilgang til flerårig planlægning, der bygger på Den Europæiske Forsvarsfonds flerårige perspektiv. Funktionen vil derfor kunne fungere som et centralt indkøbsorgan og støtte medlemsstaternes anskaffelser, herunder i efterfølgende led i forhold til de projekter, der finansieres af Den Europæiske Forsvarsfond.

Taskforcen, som førhen beskrevet, kan ses som et pilotprojekt for funktionen for fælles programmering og indkøb.

Styrkelse af Europas forsvarsindustri kapacitet

Et styrket forsvarssamarbejde kræver klarhed og synlighed for den europæiske forsvarsindustri, så den kan investere og modernisere i nødvendig grad og samtidig sikre forsyningssikkerheden af forsvarskapaciteter.

Kommissionen foreslår derfor at indføre en række foranstaltninger i samarbejde med Forsvarsagenturet:

- Kortlægning af EU's nuværende og nødvendige yderligere industrielle produktionskapaciteter mhp. at sikre forsyningssikkerheden blandt medlemsstaterne.
- Kommissionen vil foreslå et initiativ vedrørende kritiske råstoffer, herunder lovgivningsmæssige foranstaltninger, for bl.a. at lette forsvarsindustriens adgang til kritiske råstoffer og dermed styrke EU's modstandsdygtighed og forsyningssikkerhed.
- Overvejelse af foranstaltninger målrettet forsvarsspecifikke færdigheder, herunder inden for cyber, for at sikre, at forsvarsindustrien har adgang til den nødvendige arbejdsstyrke.
- Kommissionen vil desuden arbejde på yderligere foranstaltninger målrettet kritiske teknologier og industriel kapacitet.
- Kommissionen vil overveje mulige ændringer af rammen for dobbelt anvendelse inden for forskning og innovation for at forbedre synergierne mellem civile og forsvarsrelaterede instrumenter.

Fastholdelse af forsknings- og udviklingsindsatsen

Unionens primære program for forskning og udvikling på forsvarsområdet er Den Europæiske Forsvarsfond. For at sikre Forsvarsfondens tilskyndelsesbeføjelser overvejer Kommissionen at styrke budgettet inden for den overordnede revision under midtvejsrapporteringen i den flerårige finansielle ramme (FFR) for 2021-2027. Dertil revideres Forsvarsfondens bonusordningerne for eventuelt at styrke incitamenterne til fælles indkøb af kapaciteter udviklet med EU finansiering.

Kommissionen vil ydermere gøre Forsvarsfonden mere attraktiv for nye virksomheder, særligt små- og mellemstore virksomheder (SMV'er), og støtte innovationen sammen med Forsvarsagenturet ved en række nye initiativer som bebudet i Forsvarspakken fra februar 2022.

Forøgelse af Den Europæiske Investeringsbanks støtte til forsvar

Forsvarsmeddelelsen nævner en række muligheder for at øge finansieringsmulighederne for den europæiske forsvarsindustri. Bl.a. opfordres bestyrelsen i Den Europæiske Investeringsbank (EIB) til at tilpasse sin udlånspolitik således, at den i højere grad kan finansiere udvikling og produktion af forsvarsteknologi.

EIB er en investeringsbank ejet af de 27 EU-lande i fællesskab. EIB finansierer sine udlån ved at udstede obligationer i markedet, som det fx også

kendes fra danske realkreditinstitutter. EIBs forretningsmodel er dermed fuldt afhængig af, at der er investorer, der løbende vil købe de obligationer, EIB udsteder. Såfremt banken ikke kan imødekomme sine forpligtelser, hæfter de 27 ejerlande for banken med garantier, herunder har Danmark ydet generelle garantier til EIB for omkring 45 mia. kr.

EIB kan på nuværende tidspunkt ikke finansiere projekter med rene militære formål, men tillader finansiering af dual-use projekter, dvs. projekter som både kan benyttes til civile og militære formål. Såfremt EIB begynder at finansiere rene forsvarsprojekter, kan det betyde, at visse investorer fremover vil fravælge EIBs obligationer. Fx vil nogle institutionelle investorer såsom pensionskasser potentielt sætte EIBs obligationer på deres såkaldte eksklusionslister, hvilket vil indebære, at de ikke vil købe EIBs obligationer, også selvom långivningen til denne type projekter udgør en relativt lille andel af den samlede udlånsvolumen.

Forslaget risikerer derfor at øge EIBs fundingomkostninger og dermed prisen på al EIBs långivning i en tid, hvor renterne og dermed finansieringsomkostningerne i forvejen er stigende. Det kan betyde dyrere finansiering til fx en række betydelige investeringsprojekter inden for bl.a. den grønne omstilling og innovative teknologier, herunder også i forhold til dual-use teknologier relateret til fx cyber security.

Ekstern dimension

Kommissionen og EU's højtstående repræsentant har henstillet til Det Europæiske Råd, at det godkender analysen og understreger behovet for hurtig og kollektiv handling for at afhjælpe Europas investeringsunderskud på forsvarsområdet på kort og mellemlangt sigt.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om meddelelser fra Kommissionen.

6. Gældende dansk ret

Der redegøres ikke for gældende dansk ret, idet der alene er tale om meddelelser fra Kommissionen.

7. Konsekvenser

Meddelelserne forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien eller beskyttelsesniveauet. I det omfang Kommissionens meddelelser udmøntes i konkrete forslag, vil det skulle vurderes, om de en-

kelte forslag vil medføre lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien eller beskyttelsesniveauet.

Det bemærkes, at Danmark som følge af afskaffelsen af forsvarsforbeholdet vil have mulighed for at deltage i udarbejdelsen, vedtagelsen og gennemførelsen af Unionens afgørelser og aktioner, som har indvirkning på forsvarsområdet. Danmark vil derfor have mulighed for at deltage i udmøntningen af forslagene i meddelelsen.

Det bemærkes ydermere, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

8. Høring

Specialudvalget for civilbeskyttelsesområdet samt Erhvervsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet og Skatteministeriet har været hørt ved udarbejdelsen af grund- og nærhedsnotatet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes officielle holdninger til meddelelserne.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter initiativer, der kan være med til at løse grænseoverskridende udfordringer på EU's forsvarsmarked. Dette gælder såvel de kortsigtede, pressende anskaffelser, som resultatet af den militære assistance til Ukraine, og initiativerne mod løsning af de langsigtede strategiske kapacitetsmangler i EU. I arbejdet med teknologiudvikling, innovation og investeringer i forsvarssektoren, finder regeringen, at et overordnet fokus på konkurrenceevne og adgang for små- og mellemstore virksomheder (SMV'er) er vigtigt.

Regeringen støtter ambitionen om, at EU skal have stærke teknologiske kapaciteter og industrielle kompetencer inden for visse kritiske teknologier. Regeringen er enig i, at EU bør have fokus på værdikæder og forsyningsikkerhed vedrørende teknologier af kritisk betydning for forsvarssektoren samt medlemsstaternes og Unionens sikkerhed. I denne sammenhæng finder regeringen det vigtigt, at fremtidige indsatser inden for det europæiske forsvarssamarbejde ift. teknologi- og industriudvikling afstemmes med indsatser i NATO-regi for at udnytte eventuelle synergier hermed.

Regeringen støtter initiativer, der skal udvide den koordinerende indsats mellem medlemsstater ift. disses forsvarsudviklings- og investere-

ringsplaner. Regeringen finder det vigtigt, at udmøntningen af en eventuel forordning om fælles anskaffelser i EU samtænkes med de nationale mekanismer for at opretholde og udvikle konkurrencedygtige forsvarsindustrielle kompetencer og kapaciteter i Danmark på områder med strategisk betydning for varetagelsen af Danmarks væsentlige sikkerhedsinteresser.

Regeringen mener, at erhvervs- og industripolitikken skal bygges op omkring en flerhed af instrumenter, hvor der både kan sættes strategisk på udvalgte områder, samtidig med at indsatsen hviler på et fair og konkurrencepræget indre marked, der tilskynder til innovation og konkurrencedygtige virksomheder.

Regeringen deler Kommissionens opfattelse af, at det er en væsentlig politisk overvejelse, at dansk og europæisk erhvervsliv og forsvarsindustri skal have adgang til særligt kritiske råstoffer, herunder råstoffer af central betydning for vores militære formåen, også i krisesituationer. Overordnet set er det vigtigt, at forsyningssikkerhed ikke kun forstås som egenproduktion i EU, men også kan bero på en diversificeret forsynings-situation.

Regeringen støtter et øget fokus på udvikling af den europæiske forsvarsindustri, herunder at EIB skal yde et væsentligt bidrag til investeringer i sikkerhed og forsvar i EU. Blandt andet bør EIB aktivt engagere sig i finansiering af dual-use projekter, herunder inden for forskning, udvikling og innovation, civil sikkerhedsinfrastruktur samt teknologiudvikling i forhold til fx kunstig intelligens og kvanteteknologier.

Regeringen finder det imidlertid uhensigtsmæssigt, hvis der skabes usikkerhed om EIBs muligheder for at rejse den nødvendige finansiering til en fornuftig rente, der kan understøtte de nødvendige, nye investeringer i EU-landene.

Regeringen mener, at konsekvenserne for EIBs fundingmuligheder ved at finansiere meget klassiske forsvarsprojekter, som fx våbenproduktion, skal undersøges nærmere, inden der træffes eventuel beslutning herom.

Regeringen er foreløbigt positivt indstillet over for de foreslåede initiativer, idet der lægges op til en styrkelse af Europas sikkerhed gennem en række vigtige initiativer inden for forsvars- og sikkerhedsområdet. Regeringen ser frem til opfølgende drøftelser om mulig implementering af de enkelte initiativer i Rådet.

Regeringen tilslutter sig meddelelsen med forbehold for, at de økonomiske konsekvenser endnu ikke er kendt, og at der vil skulle ses på de

enkelte initiativers eventuelle økonomiske konsekvenser ved udmøntning af initiativerne i konkrete forslag.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.